

Paaswake – Pasen 2007

‘De opwarming van de aarde zal het eerst en het meest de armsten van de wereld treffen.’ Radionieuwsbericht, goede vrijdag. ‘Startshow Kom op tegen kanker brengt 621.455 euro op.’ De standaard, paaszaterdag.

Verward denk ik: hoe zeer ziet deze wereld nog de dood als het laatste, waar het aardse leven alles is, of niets. Hand in hand gaan ze: het zich vastbijten in het eeuwige leven nu voor de enen en het onverschillige verloren laten gaan van het leven van anderen. Wie is van tel? Hoe sterk worden wij beïnvloed door mechanismen die ons afsplitsen van elkaar en terugdringen op onszelf? Profiteer nu!

Daartegenover horen we in deze viering grote verhalen over een God die licht roept over ons leven, een weg door de zee en dan dat onmogelijke, mysterieuze lege graf: ‘Hij is niet hier, hij is verrezen’. Wat moeten we daarmee? Hoe kunnen deze verhalen ons openen voor wat het leven biedt: niet alles of niets, maar goede en kwade dagen, vreugde en verdriet, en een weg gaan van mensen met elkaar.

Het nieuwe testament is één grote getuigenis van de fundamentele geloofsovertuiging dat Jezus is verrezen. Zijn leerlingen hebben ervaren dat in de verrijzenis de band met Jezus hersteld is. Twee verhaaltradities zijn ons overgeleverd: de verhalen over het lege graf en de verschijningsverhalen. Vandaag gaan we nader in op de getuigenissen over het lege graf.

Bij Lucas heeft het verhaal een vast patroon: er wordt naar het graf gegaan, er wordt gezien, niet gezien, anders gezien en er wordt teruggekeerd.

Er wordt gegaan. Wat zoeken mensen bij een graf: troost, rust, een gesprek over de dood heen?

Dan volgt de centrale passage met het gebeuren aan het lege graf.

Eerst is er de vaststelling van de verdwijning van het lichaam.

Dat brengt alleen maar verwarring, het roept onrust wakker zoals ook familieleden van vermisten kennen. Bij Johannes staat er bijna paniekerig: ‘Ze hebben mijn Heer weggenomen en ik weet niet waar ze hem hebben neergelegd’. De afwezigheid van een dood lichaam leidt niet tot geloof!

Met Kader Abdolah wil ik daarom een belangrijke stap zetten om tot verstaan te komen:

Een landgenoot, politiek vluchteling, heeft zich onder de trein gegooid. Hij moet de dode gaan identificeren.

Op een dag staat een oudere vrouw voor zijn deur, een koffer in de hand, zijn naam op een briefje.

‘Gaat u zitten, zei ik uitdrukkelijk. Ze plaatste de koffer naast de stoel en ging zitten. Ze haalde een foto uit haar zwarte handtas. ‘Men zegt dat u het lijk van mijn zoon gezien hebt. Is dat waar?’

‘Ik kan niet geloven dat mijn zoon met een trein... hoe zeg je dat... tussen de rails... zeg, zeg dat het niet waar is. Wij, de familie, zijn broers, zijn zusters, de ooms en tantes, kunnen dat niet geloven. Kijk goed naar deze foto. Alstublieft, zeg dat het lijk van iemand anders was’. Ik pakte de foto en keek er aandachtig naar. Het was dezelfde foto van de man als die in het paspoort. Ik keek naar de vrouw, naar die oude, wachtende ogen. Ik kende die oude vrouwen met een foto. En ik wist wat ze van me wilde horen.

De koffer stond stil te wachten. Je stuurt een oude vrouw toch niet met lege handen terug.

Een lijk paste niet in haar koffer. Maar een verhaal wel. Dat was wat ze van mij wilde horen.

Een passend verhaal, woorden die weer op weg zetten. Dat is wat er ook gebeurt in ons verhaal. Twee mannen interpreteren: een vraag en een opdracht: 'Wat zoekt ge de levende bij de doden? Hij is niet hier, Hij is verrezen. Herinnert u, hoe Hij in Galilea tot u gezegd heeft: De mensenzoon moet overgeleverd worden in zondige mensenhanden en aan het kruis geslagen, maar op de derde dag verrijzen'.

Deze twee mannen vertolken de paasboodschap. Hun woorden stichten geloof, hun woorden zetten aan tot een proces van herinnering. De vrouwen kunnen terugkeren omdat ze zich Jezus woorden en zijn manier van leven herinneren. Herinneren is enerzijds iets opnieuw ter harte nemen van wat tot de kern van je bestaan behoort; anderzijds herinneren, remember, als terug leerling worden. In die zin heeft herinnering verbindingskracht.

Merk wel dat het paasgeloof al van in het begin stoot op aarzeling, twijfel en ongeloof bij de collega's leerlingen.

In het kader van de grote verhalen sluit de ervaring van het lege graf aan bij de duurzame trouw van God voor de mens: de dood is niet de laatste macht; en versterkt ze aldus de bijhorende consequenties voor het samenleven van mensen: dat wij ons keren naar elkaar. Zalig Pasen.